

SEMINÁR – SEMINARY

Slovenskej geologickej spoločnosti – Slovak Geological Society

Bratislava 26. 3. 2009

Alkalický masív Ditrau (Rumunsko): poznatky z terénu

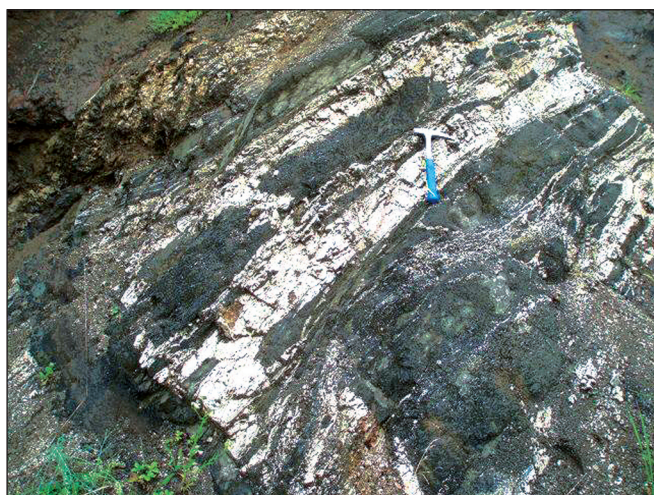
Alkaline massif Ditrau (Romania): Field correlation

P. UHER, J. PRŠEK, P. CHUDÍK a I. SCHMIEDT

Alkalický masív Ditrau predstavuje jediný väčší výskyt syenitických hornín v rámci celého karpatského oblúka. Masív Ditrau sa nachádza v rumunských Východných Karpatoch neďaleko mesta Gheorgheni. Má tvar intrúzie oválneho tvaru (priemer asi 18 km) s nepravidelnou koncentrickou stavbou, ktorý intruduje do predalpínskych metamorfovaných hornín bukovinského príkrovu. Hoci masív už od svojho objavenia v polovici 19. storočia pútal pozornosť geológov a petrológov svojím špecifickým horninovým zložením a jeho základné petrografické a geochemické črty, ako aj výsledky geochronologických datovaní boli opísané vo viacerých základných prácach (z novších prác najmä Streckeisen a Hunziker, 1974; Kräutner a Bindea, 1998; Morogan et al., 2000), výskum najmä jeho akcesorických minerálov – nositeľov REE a Nb-Ta – ešte len čaká na moderné spracovanie. Na túto úlohu sa podujal náš tím. V lete 2008 sme

podnikli prvú terénnu exkurziu do masívu Ditrau s cieľom oboznámiť sa s jeho geologickou stavbou a odobrať vzorky.

Na základe uvedených publikovaných údajov a vlastných poznatkov možno v alkalickom masíve Ditrau rozlíšiť nasledujúce základné typy intruzívnych hornín (Kräutner a Bindea, 1998): 1. plášťové gabrodioritické horniny (vek okolo 230 Ma), ktoré budujú najmä západný a sz. okraj masívu a v podobe megaxenolitov aj jeho centrálnu a sv. časť (obr. 1); 2. kôrové syenity a alkalické granity (asi 215 Ma) na s. a j. okraji masívu; 3. plášťové nefelínové syenity a ich deriváty (asi 160 Ma), zaberajúce centrálnu a v. časť masívu Ditrau. Okrem týchto základných typov hornín sa v masíve Ditrau vyskytujú rozličné typy žilných hornín vrátane pegmatitov nefelínových syenitov s hojným sodalitom a kankrinitom, žilných bázických hornín (obr. 2), ako aj hydrotermálne mineralizácie s Mo aj REE fázami (napr. oblasť Jolotca).

Obr. 1. Prieniky syenitov do amfibolických gabrier-dioritov. Cesta medzi Ditrau a Hagota, masív Ditrau. Foto P. Uher.

Fig. 1. Syenites penetrating into amphibole gabbros-diorites. Road between localities Ditrau and Hagota, Ditrau massif. Photo P. Uher.

Obr. 2. Žilná bázická hornina presekávajúca alkalické granity, dolina Jolotca, masív Ditrau. Foto P. Uher.

Fig. 2. Alkaline granites penetrated by the vein basic rock, Jolotca valley, Ditrau massif. Photo P. Uher.